

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
40

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

ISSN 1231-2584

ANALIZY
RYNKOWE

CZERWIEC 2012

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Owoce
  1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
  2. Rynek w Polsce
    - 2.1 Produkcja – *J. Świetlik*
    - 2.2 Przetwórstwo – *B. Nosecka, I. Szczepaniak*
    - 2.3 Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
    - 2.4 Popyt – *I. Strojewska*
- III. Warzywa
  1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
  2. Rynek w Polsce
    - 2.1 Produkcja – *T. Smoleński, G. Stępka*
    - 2.2 Przetwórstwo – *B. Nosecka*
    - 2.3 Handel zagraniczny – *A. Bugała*
    - 2.4 Popyt – *I. Strojewska*
- IV. Działania Agencji Rynku Rolnego na rynku owoców i warzyw – *M. Dyngus*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr Bożena Nosecka, tel.: (22) 505-45-53

AUTORZY:

dr Bożena Nosecka

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-45-53

mgr Anna Bugała

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-44-41

mgr inż. Irena Strojewska

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-45-28

mgr inż. Janusz Mierwiński

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-46-21

dr Iwona Szczepaniak

- Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-46-58

mgr inż. Tomasz Smoleński

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-44-32

mgr inż. Jan Świetlik

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-44-78

mgr inż. Grażyna Stępka

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (22) 505-44-33

mgr inż. Marek Dyngus

- Biuro Analiz i Programowania ARR •
Tel.: (22) 661-79-84

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 19.06.2012 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Marzena Trajer, Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w listopadzie 2012 r.

W 2011 r. zbiory owoców w Polsce były o 24% wyższe niż w roku poprzednim i wyniosły 3,4 mln ton. Zbiory owoców z drzew wzrosły o 30%, a produkcja owoców jagodowych nie zmieniła się. Niższa, niż w 2010 r. była jedynie produkcja porzeczek oraz brzoskwiń, aronii i borówki wysokiej. Produkcja warzyw gruntowych zwiększyła się o 15% do 4,8 mln ton, a największy był wzrost zbiorów kapusty, buraków, pomidorów i cebuli. Produkcja warzyw spod osłon wzrosła o 12% do 772 tys. ton. W krajach UE zbiory owoców pozostały na poziomie 35 mln ton, a zbiory warzyw zwiększyły się z 60,2 do 60,5 mln ton.

Produkcja przetworów owocowych w Polsce w sezonie 2011/12 wzrosła w relacji do sezonu poprzedniego o ponad 10% do ok. 870 tys. ton. Decydujący był wzrost produkcji zagęszczonego soku jabłkowego (o 45%). Nie zmieniła się znacząco produkcja owoców mrożonych, a niższa była produkcja zagęszczonych soków wytwarzanych z owoców miękkich. Wzrost podaży surowca spowodował zwiększenie o 5% do 1,1 mln ton łącznej produkcji przetworów warzywnych. Produkcja mrożonych warzyw, dominujących w produkcji przetworów warzywnych, zwiększyła się o 6% do 535 tys. ton. Nieznacznie niższa, niż w sezonie 2010/11 była jedynie produkcja warzywnych marynat. Łączna produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i warzywnych pozostała na poziomie 1,59 mln ton.

Wyższy niż w roku 2011/12 był eksport niemal wszystkich owoców, warzyw i ich przetworów, a najbardziej wzrosła zagraniczna sprzedaż jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego. Mniejsze były rozmiary eksportu mrożonych owoców, pomidorów, ogórków, kapusty białej (z powodu bardzo dużej podaży na rynkach zbytu) oraz warzywnych suszy. Spadek popytu na zagranicznych rynkach zbytu spowodował zmniejszenie o 15% do 81 tys. ton eksportu nieskoncentrowanych soków owocowych oraz nektarów i napojów. Łączny eksport owoców i warzyw świeżych zwiększył się o 28% do 1,37 mln ton, a eksport przetworów owocowych i warzywnych wzrósł o 3% do 1,17 mln ton.

Większa podaż krajowa wpłynęła na spadek importu większości owoców strefy umiarkowanej oraz ich przetworów, a najbardziej zmniejszył się import jabłek, gruszek i zagęszczonego soku jabłkowego. Niższy był także, w głównej mierze w wyniku zmniejszenia popytu na rynku wewnętrznym, przywóz większości owoców południowych i ich przetworów. Wyższy był jedynie import grejpfrutów, winogron oraz mrożonych owoców (głównie truskawek, malin i jagód). Spośród warzyw i ich przetworów większy w porównaniu z sezonem 2010/11 był tylko przywóz papryki i jej przetworów.

Obniżyły się ceny eksportowe większości owoców i warzyw, a najbardziej spadły ceny w eksporcie jabłek, gruszek, kapusty białej, pekińskiej i włoskiej, cebuli oraz większości warzyw korzeniowych. Spośród przetworów najbardziej zmniejszyły się ceny kapusty kwaszonej, mrożonej cebuli oraz mrożonych malin. Wyższe niż w sezonie 2010/11 były tylko ceny w eksporcie truskawek, porzeczek, agrestu i przetworów z tych owoców, przetworów z zielonego groszku i papryki, a także keczupu i warzywnych suszy. W sezonie 2011/12 niższe, niż w sezonie poprzednim, były ceny w imporcie większości owoców i warzyw świeżych. Wzrosły tylko ceny w imporcie orzechów, pomidorów, ogórków i warzyw kapustnych. Wyższe były ceny w przywozie większości przetworów owocowych i warzywnych, a najbardziej wzrosły ceny importowanych zagęszczonych soków wytwarzanych z owoców cytrusowych oraz przetworów z orzechów arachidowych.

Łączne wpływy z eksportu owoców, warzyw i ich przetworów w sezonie 2011/12 były wyższe niż w sezonie poprzednim o 8% i wyniosły 1,92 mld euro. Wartość importu produktów całej grupy towarowej zmniejszyła się (przede wszystkim z powodu spadku wartości importu owoców południowych) o 9% do 1,75 mld euro. Dodatnie saldo handlu wyniosło 174 mln euro, wobec ujemnego w wysokości 141 mln euro w sezonie poprzednim. Wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów stanowiła, tak jak w sezonie poprzednim, 12,4% łącznych wpływów z eksportu produktów

rolnych i spożywczych. W imporcie rolno-spożywczym udział owoców, warzyw i ich przetworów wyniósł 14,2% wobec 16% w roku 2010/11.

Ceny skupu niemal wszystkich owoców i warzyw były znacznie niższe, niż w sezonie 2010/11. Najbardziej obniżyły się ceny skupu kapusty, cebuli, marchwi, jabłek deserowych, a także malin przeznaczonych do przetwórstwa. Zdecydowanie wyższe były jedynie ceny skupu truskawek, porzeczek czarnych oraz agrestu. W okresie marzec-maj 2012 r. znacznie wyższe do niskich w tym samym czasie roku poprzedniego, były ceny skupu uprawianych pod osłonami pomidorów i ogórków.

Produkcja niemal wszystkich owoców (poza malinami) była dla producentów opłacalna. Zdecydowanie pogorszyła się opłacalność produkcji warzyw – zarówno gruntowych, jak i uprawianych pod osłonami. Różnice cen zbytu i kosztów surowca w produkcji większości przetworów owocowych i warzywnych nie odbiegały znacząco od poziomu z sezonu poprzedniego. Pogorszyła się opłacalność produkcji przetworów wytwarzanych z porzeczek czarnych.

Niższe były średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów oraz warzyw i ich przetworów. Miało to istotny wpływ na hamowanie wzrostu cen żywności i wskaźnika inflacji w II połowie 2011 r. i I połowie 2012 r. Konsekwencją spadku cen detalicznych był wzrost konsumpcji większości produktów ogrodniczych i ich przetworów.

Przewiduje się, że w 2012 r. zbiory owoców będą nieznacznie niższe niż w roku poprzednim. Wyższe mogą być zbiory jabłek, a spadnie produkcja większości pozostałych owoców. Zmniejszy się także przypuszczalnie produkcja warzyw gruntowych, a decydujący będzie spadek powierzchni uprawy większości gatunków. Ceny skupu większości warzyw gruntowych będą wyższe niż w sezonie 2010/11. Spadną ceny jabłek i porzeczek, a wyższe będą ceny truskawek i wiśni.

W sezonie 2012/13 wyższa będzie produkcja zagęszczonego soku jabłkowego. Nie zmieni się produkcja

zagęszczonych soków z owoców miękkich, a obniży się produkcja mrożonych owoców. W grupie przetworów warzywnych utrzyma się tendencja

wzrostowa produkcji przetworów pomidorowych wtórnego przetwórstwa. Nieznacznie obniżyć się może produkcja mrożonek warzyw.

Wyższe niż w roku 2011/12 będą ceny detaliczne większości owoców i warzyw, co spowoduje spadek ich spożycia.

SUMMARY

In 2011 fruit-crops in Poland were 24% higher than in the previous year, amounting to 3.4 million tonnes. The crops of tree fruits increased by 30%, and the production of berries did not change. In comparison to 2010, only the production of currants, peaches, chokeberries and northern highbush blueberries decreased. The production of ground vegetables grew by 15%, amounting to 4.8 million tonnes. The highest increase involved cabbage, beetroot, tomato and onion crops. The production of vegetables under cover increased by 12%, amounting to 772 thous. tonnes. Fruit production in EU countries remained at the level of 35 million tonnes, and vegetable crops grew from 60.2 to 60.5 million tonnes.

In the season 2011/12 the production of fruit preserves increased by over 10% to approx. 870 thous. tonnes in comparison to the previous season. The growth of apple juice concentrate was considerable (by 45%). Frozen fruit production did not change significantly, and the production of soft fruit juice concentrates was lower. The increase in vegetables supply caused a 5% increase to 1.1 million tonnes of total their preserves production. Frozen vegetable production, dominating in the vegetable preserves production, increased by 6% to 535 thous. tonnes. Only the production of pickled vegetables was slightly lower than in the season 2010/2011. The total production of soft juices, nectars and fruit and vegetable drinks remained at the level of 1.59 million tonnes.

The exports of nearly all fruits, vegetables and preserves was higher than in the year 2011/12. The largest increase concerned the international sales of apples and apple juice concentrate. The export rates of frozen fruits, tomatoes, cucumbers, white cabbage (due to a very high supply on the sales market) and dried vegetables were lower. The decline in demand in foreign sales markets caused a 15% decrease in exports of unconcentrated fruit juices as well as nectars and

drinks to 81 thous. tonnes. The total exports of fresh fruits and vegetables increased by 28% to 1.37 million tonnes, and the exports of fruit and vegetable preserves grew by 3% to 1.17 million tonnes.

A high domestic demand caused a drop in imports of most fruits from the temperate zone and their preserves, especially apples, pears and apple juice concentrate. The imports of most exotic fruits and their preserves was also lower, mainly due to a decrease in demand on the domestic market. The only growth was observed in the imports of grapefruits, grapes and frozen fruit (mainly strawberries, raspberries and blueberries). Among vegetables and their preserves, in comparison to the season 2010/2011, only the imports of pepper and its preserves was higher.

A decline was recorded in the export prices of most fruits and vegetables, especially of apples, pears, white cabbage, Chinese cabbage, savoy, onions and most root vegetables. Among the preserves, a drop was observed in the prices of sauerkraut, frozen onion and frozen raspberries. Only the export prices of strawberries, currants, gooseberries, and preserves of these fruits and preserves of green peas and pepper, ketchup and dried vegetables were higher than in the season 2010/11. In the season 2011/12, import prices of most fresh fruit and vegetable prices were lower than in the previous season. Only the import prices of nuts, tomatoes, cucumbers and cabbage vegetables increased. Higher import prices were recorded in most fruit and vegetable preserves, and the largest growth occurred in the prices of citrus fruit concentrates and peanut preserves.

The total income from exports of fruits, vegetables and their preserves in the season 2011/12 was 8% higher than in the previous season and amounted to EUR 1.92 billion.

The import value of the whole product group dropped by 9% to EUR 1.75 billion, mostly due to the decline in the value of exotic fruit imports. The positive balance of trade amounted to EUR 174 million, compared to a negative balance of EUR 141 million in the previous season. The export value of fruits, vegetables and their preserves, similar as in the previous season, accounted for 12.4% of total receipts from exporting agricultural and food products. In the imports of agricultural and food products, the share of fruits, vegetables and their preserves amounted to 14.2% in comparison to 16% in the year 2010/11.

The procurement prices of nearly all fruits and vegetables were much lower than in the season 2010/11. The highest decrease in prices concerned cabbages, onions, carrots, dessert apples and raspberries for processing. A considerable growth was observed only in the procurement prices of strawberries, black currants and gooseberries. In the period March-May 2012, the procurement prices of tomatoes and cucumbers under covers were much higher, in comparison to the low prices recorded in the previous year.

The production of nearly all fruits (except for raspberries) was profitable for producers. However, the profitability of vegetable production declined considerably, concerning both ground vegetables and crops under cover. The differences in the sales prices and the material costs in the production of most fruit and vegetable preserves did not differ much from the level recorded in the previous season. The profitability of the production of black currant preserves dropped.

The average retail prices of fruit, vegetables, and their preserves dropped. This had a large impact on hindering the growth of food prices and the inflation rate in the second half of

2011 and the first half of 2012. The result of the decrease in retail prices was a higher consumption of most horticultural products and their preserves.

According to forecasts, fruit crops in 2012 will be slightly lower than in the previous year. Rises may occur in apple crops, and the production of other fruits will be lower. It is also forecast that the production of ground vegetables will drop, and the decrease

of crop area of most species will be substantial. The procurement prices of most ground vegetables will be higher than in the season 2010/11. The prices of apples and currants will drop, and the prices of strawberries and cherries will grow.

In the season 2012/13 apple juice concentrate production will be higher. The production of soft fruit juice concentrates will not change,

and the production of frozen fruits will drop. In the group of vegetable preserves, the upward tendency of tomato preserves from secondary processing will be maintained. There may be a slight decrease in the production of frozen vegetables.

In comparison to the year 2011/12 retail prices of most fruits and vegetables will be higher, which will cause a decline in their consumption.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (36) • wrzesień 2012,
2. Rynek mleka (43) • wrzesień 2012,
3. Rynek pasz (32) • wrzesień 2012,
4. Rynek ziemniaka (39) • październik 2012,
5. Rynek zbóż (43) • październik 2012,
6. Rynek mięsa (43) • październik 2012,
7. Rynek rzepaku (42) • październik 2012,
8. Rynek ryb (18) • listopad 2012,
9. Rynek drobiu (42) • listopad 2012,
10. Rynek owoców i warzyw (41) • listopad 2012,
11. Popyt na żywność (14) • marzec 2013,
12. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (40) • marzec 2013,
13. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (37) • marzec 2013,
14. Rynek pasz (33) • kwiecień 2013.

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2012 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: (22) 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>